

Nye Rogaland Teater og Stavanger museum

Arkitektillustrasjoner • Desember 2023

Stavanger
kommune

Rogaland
fylkeskommune

Innholdsfortegnelse

Kannikhøyden anno 1930 Foto Stavanger byarkiv

- Bakgrunn
- Nytt teater og museum på Kannikhøyden
 - Samlokalisert siden 1893
 - Vurdering av delt lokalisering
 - Grønne forbindelser
 - Aktiv bruk av historiske bygg
 - Siktkorridor
- Kulturhøyden
- Plassering på tomt
 - Nybygg mot øst
 - Åpne opp mot vest
- Den kulturelle møteplassen
 - Museet
 - Teateret
 - Fellesskapet
 - Fellesarealet
- Volumstudier
- Redusert areal
 - Optimalisert løsning og økt sambruk
 - Reduksjon fra 4 til 3 scener
 - Redusert bygningsmasse over terreng
- Tenkt løsning
 - Perspektivskisser
 - Plassering av scener
 - Plan 1, 2 og 3
 - Nytt volum på tomt
 - Aktiv byggate mot øst
 - Arealdisponering
 - Snitt

Tegningsheftet er utarbeidet av Bark Arkitekter AS og studio hoh AS
Illustrasjoner som ikke er utarbeidet av oss er dedikert med rettighetshavers navn

Nytt teater og museum på Kannikhøyden

Bakgrunn

Museum Stavanger (MUST) og Rogaland Teater holder til i historiske bygg på Kannikhøyden i Stavanger sentrum. Den eksisterende bygningsmassen begrenser kulturinstitusjonenes mulighet til å tilby engasjerende scenekunst og utstillinger av høy kvalitet som inviterer til deltagelse.

Utredning av ulike alternative løsninger har pågått siden 2011. I 2023 vedtok Stavanger kommunestyre og Rogaland fylkesting konseptvalg 2c - Samlet utbygging av Rogaland Teater og Stavanger museum på Kannikhøyden.

Mot sørvest vil de historiske bygningene være fremtredende og skape en ramme rundt teater- og museumsbygget. Nybygget er lagt i områdets skyggeside mot nordøst, slik at områder med bedre solforhold kan benyttes til uteareal.

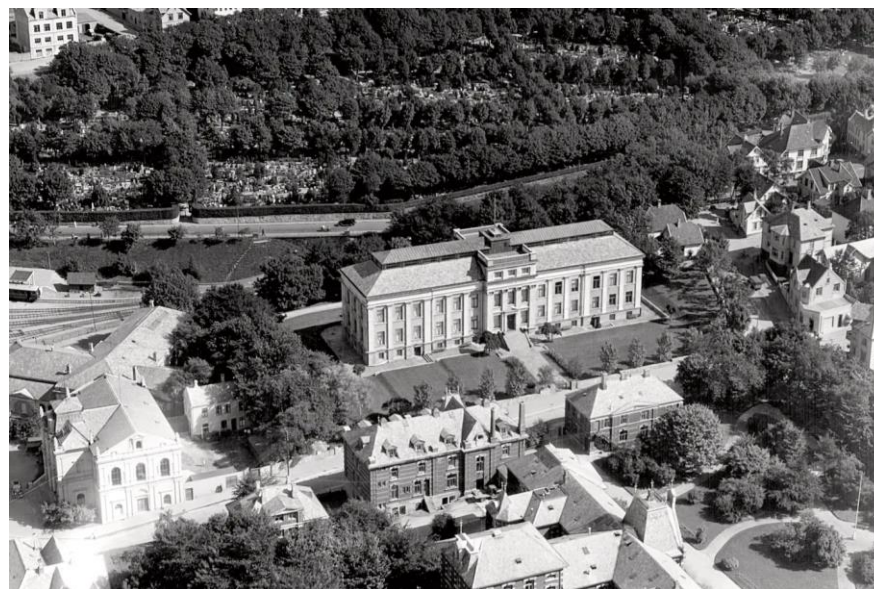
Nytt teater og museum på Kannikhøyden

Samlokalisert siden 1893

Alternative tomter for nytt teater er blitt utredet helt siden 2011 (Sceneskifte 2011–2018). I 2018 startet prosessen med å utvikle et prosjekt sammen med Stavanger museum, som i likhet med teateret har prekære behov for renoveringer og utvidelser (Sceneskifte 2018/Helen & Hard 2019–2020). Dagens prosjekt bygger opp under MUSTs visjon for bruk av egen tomt (Alliance/ Snøhetta–2015), med utgangspunkt i de to kulturinstitusjonenes felles behov for bygningsmessige oppgraderinger.

Museum og teater har vært samlokalisert på Kannikhøyden siden 1893. Den sentrale plasseringen i byen, og ønsket om å bruke de historiske bygningene til sitt opprinnelige formål er viktige årsaker til ambisjonen om å la institusjonene forbli på Kannikhøyden. Samlokaliseringen kombinert med nybygg gir mulighet for sambruk og optimalisert drift, og vil redusere både kostnader og arealbruk sammenlignet med en delt lokalisering. Sambruk mellom teater og museum gir også muligheter for felles produksjoner, og en mer dynamisk besøksopplevelse hvor teaterforestillinger og museumsutstilling kan gli over i hverandre.

Prosjektet er en viktig del av Akropolis-visjonen, hvor koblingen til Arkeologisk museum, Fylkeshuset og Sykehusparken inngår. Utviklingen av Kannikhøyden vil være et løft for byen og regionen og ha betydning for kunst og kultur både lokalt og nasjonalt.

Kannikhøyden anno 1930 Foto Stavanger byarkiv

Nytt teater og museum på Kannikhøyden

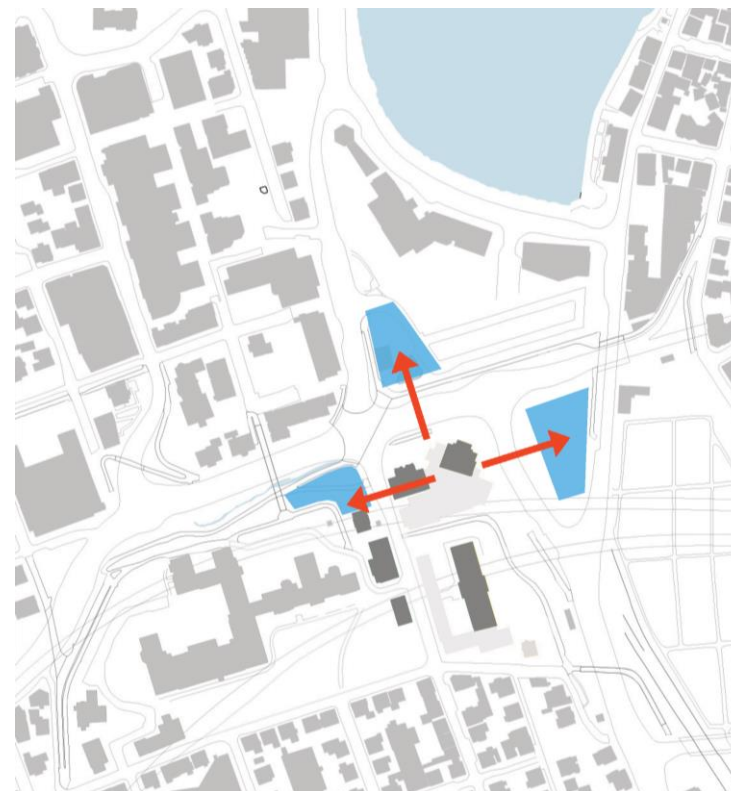
Vurdering av delt lokalisering

Det er vurdert ulike alternativer for utflytting av deler av romprogrammet til andre tomter, enten nærliggende eller lengre unna. Teaterets verksteder og museets samlingsforvaltning har vært mulige kandidater for utflytting.

En delt lokalisering ville gitt økte kostnader i form av tomteervervelse, byggekostnader og driftskostnader i tillegg til vesentlig dårligere logistikk og økt behov for bemanning både for museum og teater.

Samlokalisering av museets samlingsforvaltning og teaterets verksteder med utstillingsareal og scener gir betraktelig reduksjon i driftskostnader. Deler av støttefunksjoner kan integreres i besøksopplevelsen og gi publikum et innblikk i kulturinstitusjonenes "maskineri".

Samlokalisering muliggjør sambruk mellom institusjonene som gir lavere totalt arealbehov og gevinster i form av stordriftsfordeler, økt samhandling og andre synergieffekter. Videre kan det tverrfaglige samarbeidet bidra til nyskaping, for eksempel ved at det performative tas inn i utstillingsprosjekter.

Nabotomter som har vært utredet i vurdering av delt lokalisering

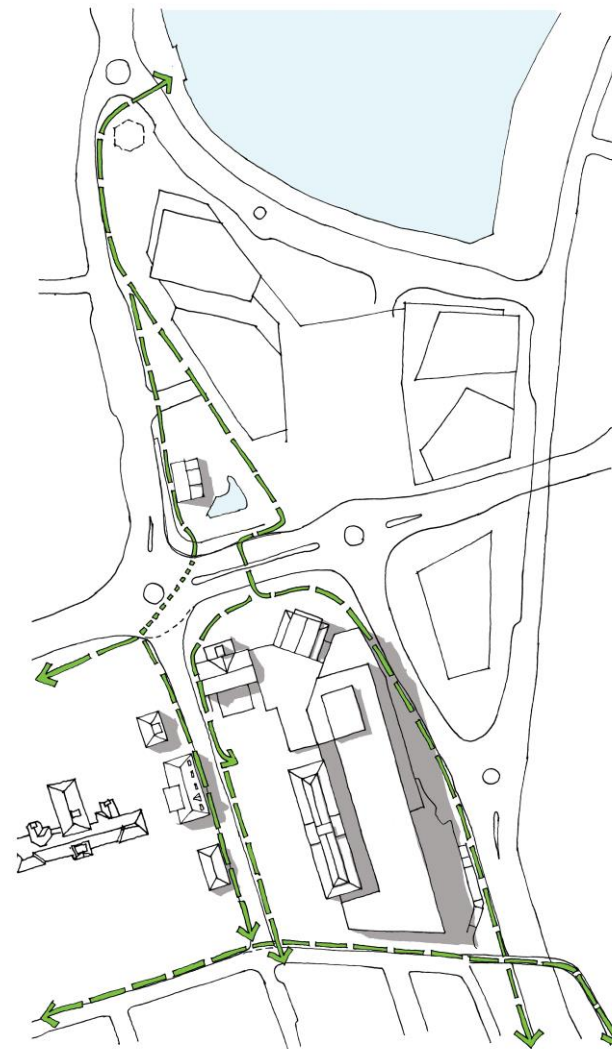
Nytt teater og museum på Kannikhøyden

Grønne forbindelser

Dagens utearealer ved Stavanger museum og Rogaland Teater har i dag en begrenset bruk og er ikke knyttet sammen med naturlige ferdselsårer i området. Både museumsparken i øst og forplassen til teateret mot nord ligger i skyggen ved et tungt trafikkert veisystem.

Kannikhøyden ligger imidlertid på et svært sentralt sted i bybildet, både fysisk og visuelt, så nært Stavangers hovedkollektivknutepunkt som det er mulig å komme. Som følge av den planlagte Bussveitraséen, vil dagens gangveier og bilveier bli justert. Nærhet til tog, buss og sentrum tilsier at besøkende i all hovedsak vil komme gående og syklende.

Det skal etableres en grønn gangforbindelse fra sentrum til Kannikhøyden og videre mot Fylkeshuset og Arkeologisk Museum. Ved å etablere en mer naturlig gangforbindelse til og fra sentrum blir området bedre koblet mot sine omgivelser.

Nytt teater og museum på Kannikhøyden

Aktiv bruk av historiske bygg

Stedsidentitet og kulturell identitet henger tett sammen. Kannikhøyden skal utvikles gjennom bærekraftig bruk, gjenbruk og transformasjon av historisk bebyggelse i tråd med FNs bærekraftsmål om miljømessig og sosial bærekraft. Det viktige kulturmiljøet de historiske institusjonene danner, bevares gjennom bruk og vil være med på å formidle deler av Stavangers kulturarv.

Dagens bebyggelse har store begrensninger og gir utfordringer for drift blant annet på grunn av dårlig logistikk og lite tilgjengelighet. Ved å gi bebyggelsen en ny intern logistikk, vil institusjonene oppnå full tilgjengelighet og universell utforming. En effektiv drift og stor grad av sambruk mellom institusjonene vil gi positive ringvirkninger for publikum.

Nytt teater og museum på Kannikhøyden

Siktkorridor

Hensikten med Akropolis-visjonen er å utvikle og knytte sammen Rogaland Teater, Stavanger museum, Arkeologisk museum og Fylkeshuset, og å koble Kannikhøyden bedre mot sentrum, både visuelt og fysisk.

En bred siktkorridor mot Byparken ved Stavanger domkirke og den fremtidige bebyggelsen som Sentrumsplanen legger opp til på jernbanelokket og parkeringslokket, legger enkelte føringer for prosjektet.

Ved riving av eksisterende scenetårn trer museet frem i bybilde på veien opp mot Kannikhøyden

Kulturhøyden

Akropolis-visjonen

De tre mest verneverdige bygningene på egen tomt beholdes og nybygget legges lengst øst. Dermed får man eksponert det historiske museumsbygget mot solsiden i sørvest, og kan etablere en ny park som kobles sammen med den eksisterende Sykehusparken ved Fylkeshuset.

Plassering på tomt

Nybygg mot øst

Nybygget er planlagt etablert på østsiden av tomten, hvor det er minst sol og mest trafikkstøy. Samtidig skal mesteparten av terrengformasjonen Lagårdskleiva med sine store løvtrær beholdes.

Nybyggets høyde skal holdes så lav som mulig. Det kan etableres et åpent/glasset mellombygg mot det historiske museet slik at denne bygningens østfasade eksponeres i sin helhet.

På vestsiden av det historiske museet kan det dermed etableres et parkområde med gode solforhold.

Prinsippsnitt som viser eksisterende museum med nybygg mot øst

Plassering på tomt

Åpner opp mot vest

Når vestsiden av det historiske museet eksponeres, vil publikum møte en mer åpen, inkluderende og attraktiv forplass på tomtens solside. Dette vil også kunne tiltrekke folk som vanligvis ikke oppsøker teater- og museumstilbudet.

Plassering på tomt

Åpner opp mot vest

Det nye parkområdet mot vest kan kobles sammen med den eksisterende Sykehusparken ved Fylkeshuset. Samtidig vil Våland visuelt kobles mot sentrum i større grad enn i dag. Sammen vil fornyingen av parkområdene gi mer levende byrom.

Den kulturelle møteplassen

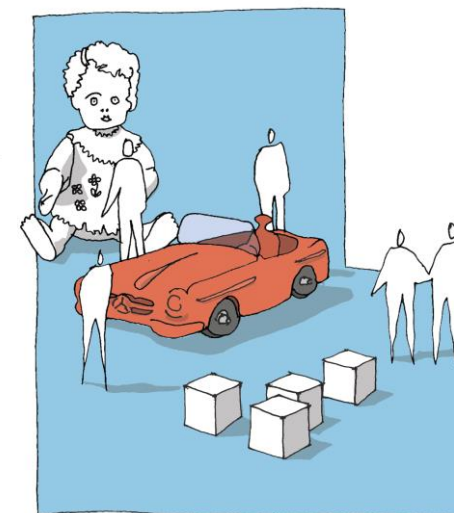
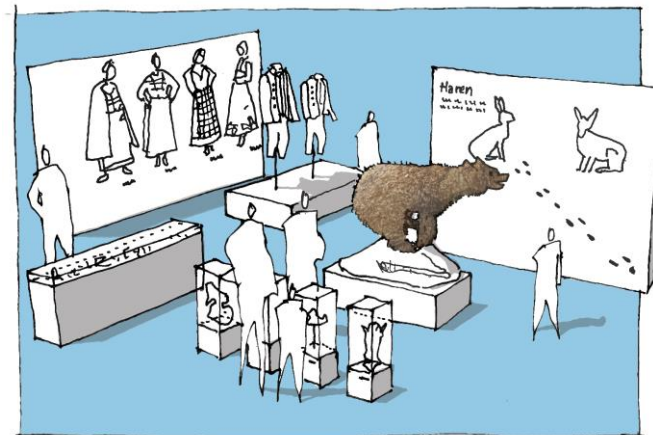
Museet

Stavanger museum rommer i dag Norsk barnemuseum samt naturhistoriske og byhistoriske utstillinger, og museet ivaretar og formidler vår felles natur- og kulturarv. Både samlinger og den historiske museumsbygningen er et skattekammer av fortellinger både for samtiden og framtiden.

Det nye bygget vil gi museet moderne arealer for formidling, utstilling og drift og muliggjøre flere temporære utstillinger. Utstillingsarealene økes med over 1500 m², og nybygget vil gi mer fleksible arealer til nye og varierte måter å formidle på. Samtidig vil den interne logistikken fra levering via forvaltning til utstilling optimaliseres, og museets gjenstander vil bli tatt bedre vare på når verksteder, produksjonslinje og magasiner fornyes. Den topp moderne samlingsforvaltningen vil kunne bli en del av besøksopplevelsen.

Den historiske museumsbygningen skal både innvendig og utvendig så langt det er mulig tilbakeføres til original stand, og i seg selv gi museet mulighet til å formidle arkitektur- og kulturhistorie.

Intensjonen med prosjektet er å skape et kulturbygg med aktiviteter som vil tiltrekke seg langt større publikumsgrupper enn det et museum alene vil ha.

Den kulturelle møteplassen

Teateret

Scenekunst handler om kontakten mellom publikum og scene, og valg av scener er nøye tilpasset det uttrykket og den opplevelsen teateret ønsker å formidle til publikum. Da det allerede finnes et scenetilbud i Stavanger med høy kapasitet, ønsker Rogaland Teater å prioritere scener som på en best mulig måte ivaretar den mer intime teateropplevelsen, optimalisert til taleteater uten behov for forsterkning.

Rogaland Teater skal få 3 nye og moderne scener med en felles foajé, og moderne produksjonslokaler med optimal produksjonslinje og verksteder som ligger på samme nivå som scenene. Denne løsningen vil gi teateret stor fleksibilitet i logistikk og produksjon og et økt inntjeningspotensiale, samtidig som at den nære kontakten mellom publikum og skuespillere beholdes.

Scene 1

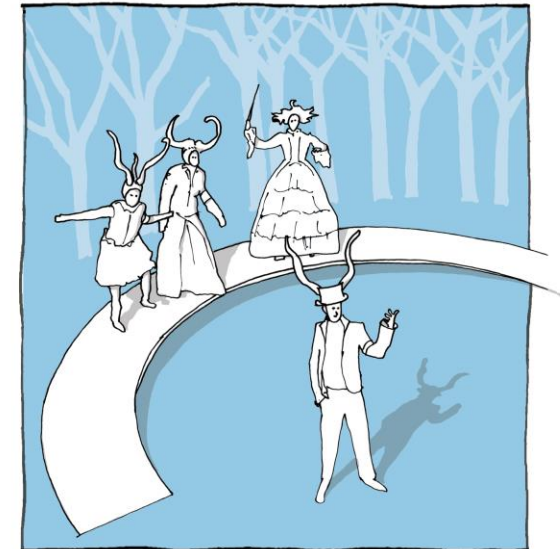
Hovedscene plassert i nybygg, med plass til 550 tilskuere.

Scene 2

Blackbox plassert i den gamle Turnhallen, med plass til 218 tilskuere.

Scene 3

Blackbox plassert i det eksisterende teateret, med plass til 144 tilskuere.

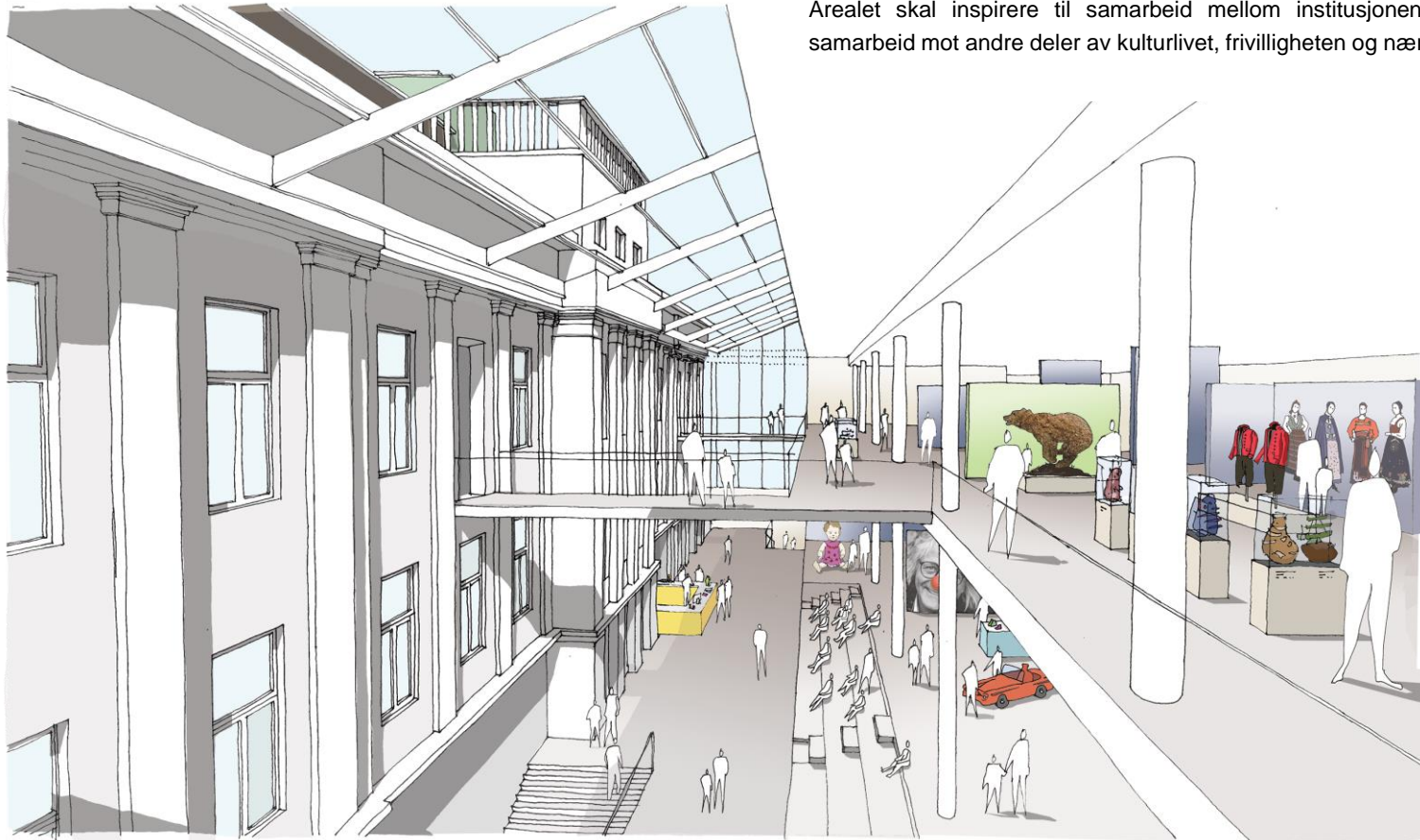
Den kulturelle møteplassen

Fellesarealet

Institusjonene har som ambisjon å nå et bredere lag av befolkningen både når det gjelder alder, mangfold og sosioøkonomisk bakgrunn. De ønsker å bety mer for flere, gi alle innbyggere et større eierskap til museet og teateret, og gjøre denne delen av sentrum til en mer attraktiv møteplass for innbyggerne.

Institusjonenes fellesareal skal være åpent for alle uten at man må løse billett. Besøkende skal komme til en lett tilgjengelig, åpen og inkluderende møteplass med uten terskler, både bokstavelig og billedlig.

Arealet vil inkludere blant annet foajé, servering og vrimleareal, og man vil også kunne oppleve deler av både museets og teaterets virksomhet herfra. Arealet skal inspirere til samarbeid mellom institusjonene, men også til samarbeid mot andre deler av kulturlivet, frivilligheten og næringslivet.

Volumstudier

Romprogram Januar 2022

Opprinnelig romprogram 33 000 m²

Prosjektets opprinnelige romprogrammet medførte en massiv utbygging hvor det historiske teaterbygget måtte ha blitt revet.

Volumstudier

Romprogram Februar 2022

Redusert romprogram 31 000 m² (noe redusert)

For å bevare det historiske teaterbygget ble romprogrammet noe redusert. Fremdeles fremstod prosjektet som for massivt for området.

Volumstudier

Romprogram Desember 2022

KVU 26 000 m²

Volum slik det forelå ved KVU (2023).

Volumstudier

Romprogram Desember 2023

2C II 24 000 m2

Volument slik det foreligger nå, etter at romprogram og areal over terreng er ytterligere redusert og grad av sambruk økt.

Redusert areal

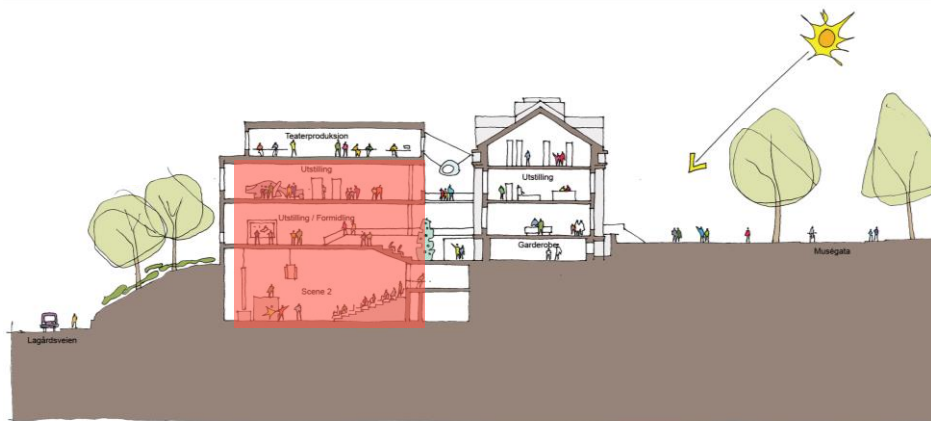
Optimaliserte løsninger og økt sambruk

Prosjektgruppen har sammen med institusjonene jobbet med å redusere romprogrammet blant annet ved å legge opp til økt sambruk.

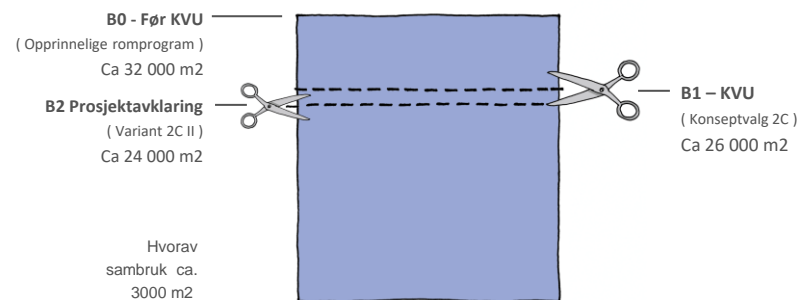
Det legges opp til at flest mulig rom er i aktiv bruk fra morgen til kveld. Flere av rommene vil kunne benyttes til ulike formål og av begge institusjonene gjennom døgnet.

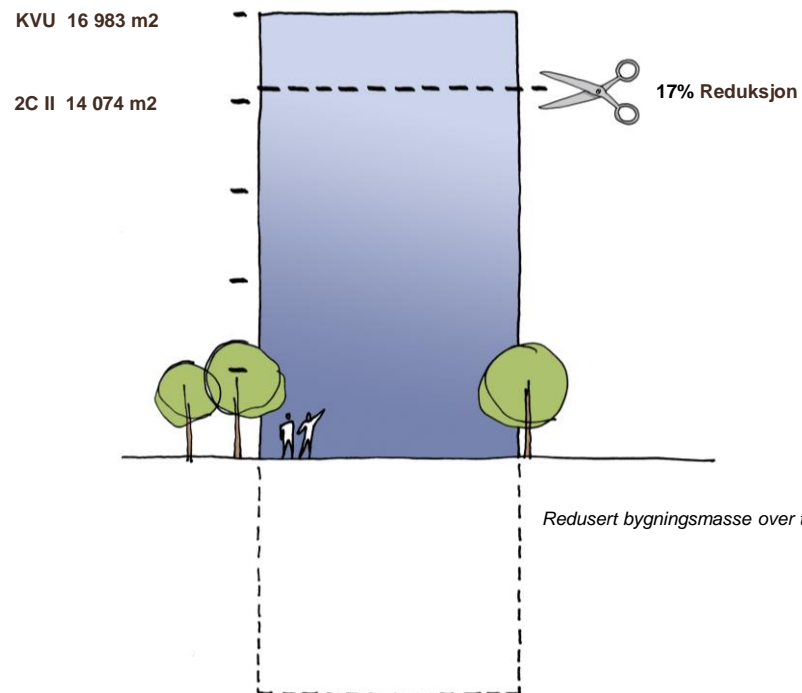
Sambruk mellom teater og museum er økt fra 11,8 % til hele 14 %.

Reduksjonen i romprogram har medført at bygningsmasse over terreng er blitt vesentlig redusert.

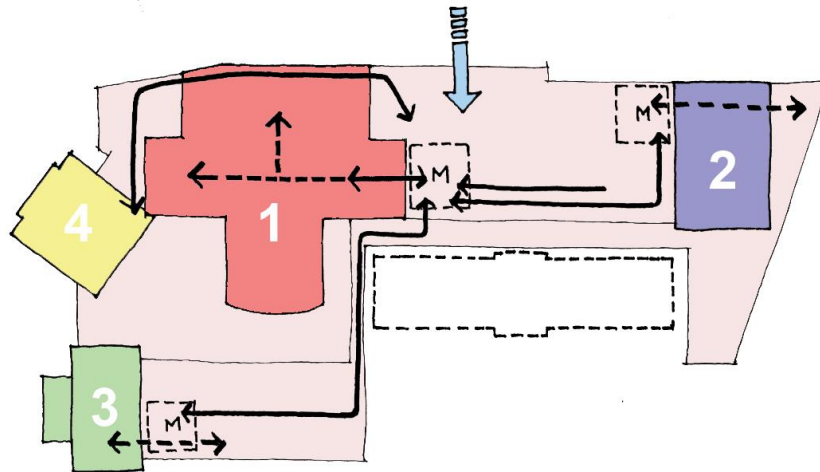

Redusert romprogram

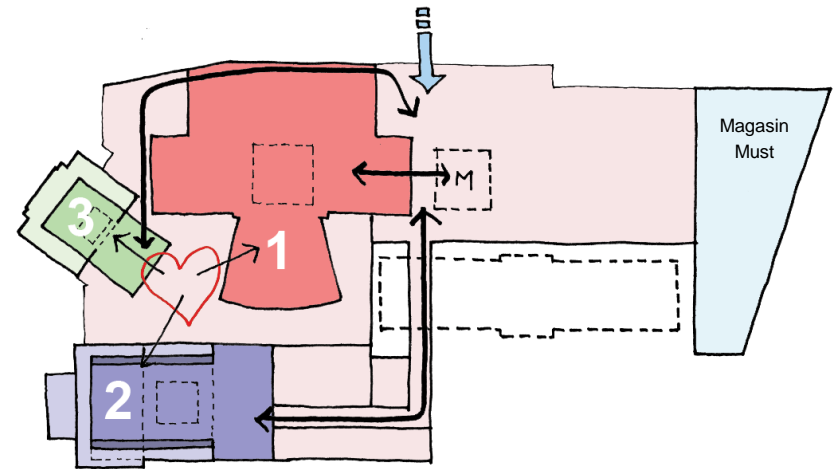
Redusert areal

Reduksjon fra 4 til 3 scener

KVU (4 scener)

Flytdiagram mellom scener og verksteder slik det forelå ved forrige søknad.

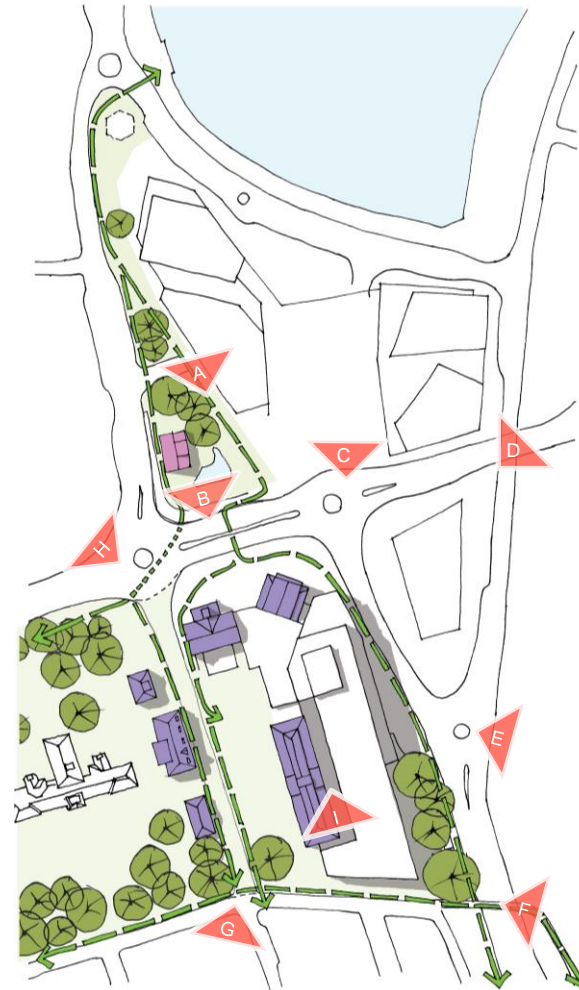
2C II (3 scener)

Flytdiagram som viser forbedret flytmønster mellom scener og verksteder.

- Scene 1 er blitt optimalisert av teaterkonsulent
- Scene 2 har større fleksibilitet på layout og sidescener
- Scene 3 er moderne scene i eksisterende volum
- Felles foajé for alle saler

Tenkt løsning

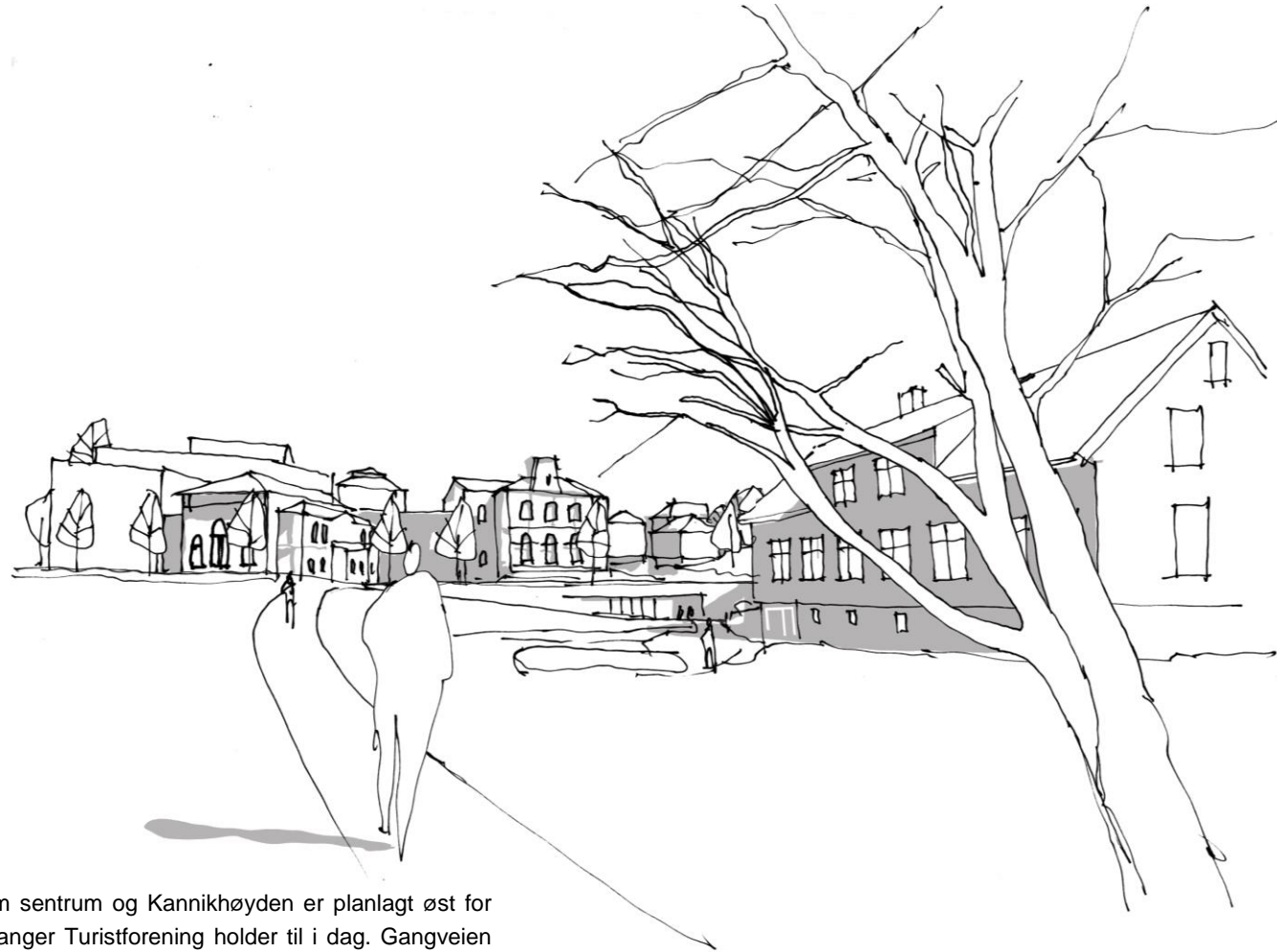
Ståsted for illustrasjoner

Oversikt over punkter hvor påfølgende perspektivskisser er tatt fra.

Tenkt løsning

Skisse A

En ny gangforbindelse mellom sentrum og Kannikhøyden er planlagt øst for Kannik prestegård, hvor Stavanger Turistforening holder til i dag. Gangveien følger et løftet terreng opp mot Leiv Isaksens plass foran det gamle teaterbygget, og skaper en lun nedsenket plass mot prestegården. Fra denne vinkelen vil de historiske byggene tre tydelig frem.

Tenkt løsning

Skisse B

Det etableres en planfri overgang fra stasjonsområdet til Leiv Isaksens plass. Når eksisterende scenetårn rives, vil deler av Stavanger museum igjen bli synlig i bakgrunnen. Ny bebyggelse ligger bak og mellom de historiske bygningene, og Leiv Isaksens plass blir et aktivt byrom som flere enn gjestene til teateret vil ha glede av.

Tenkt løsning

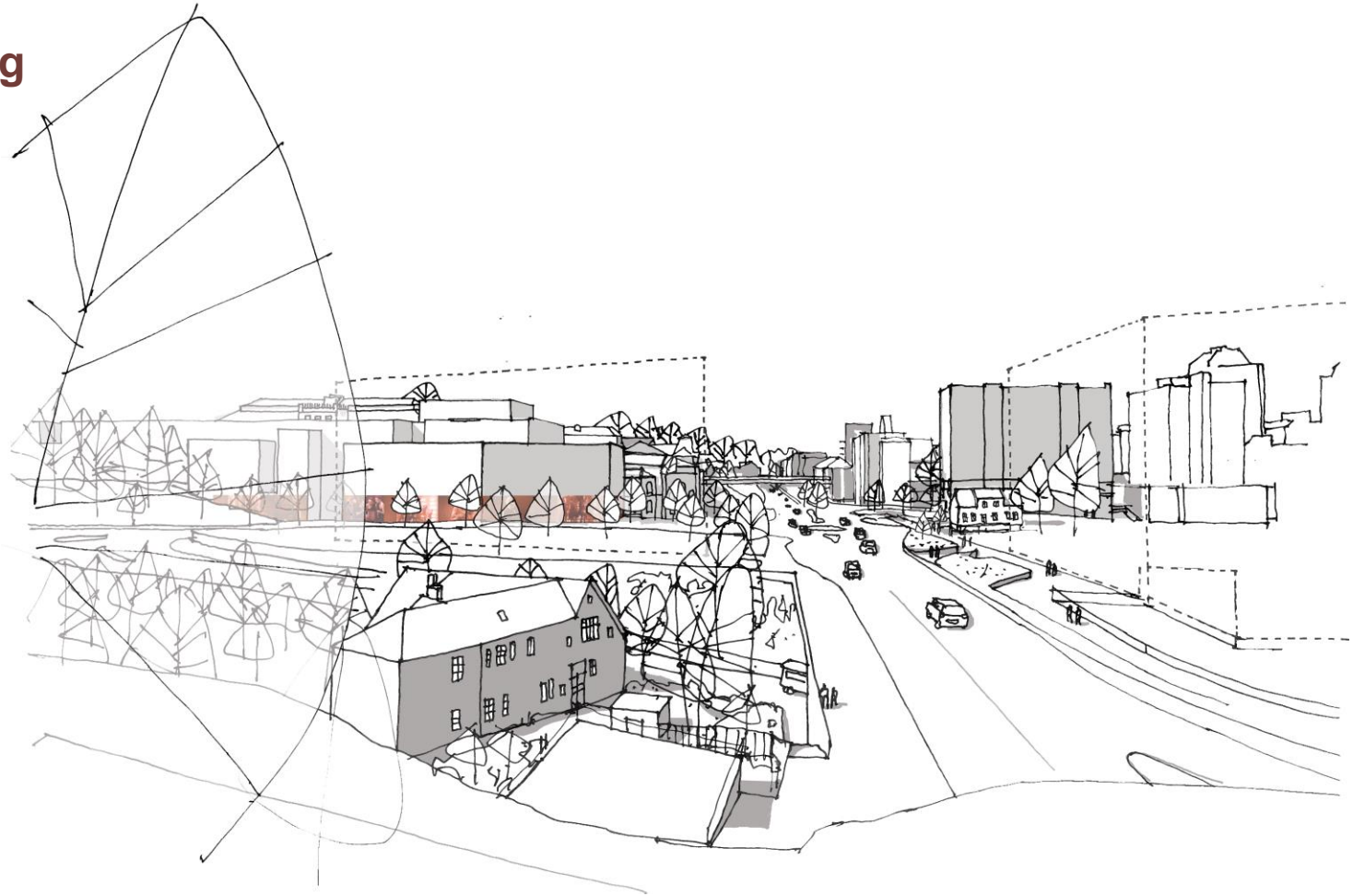
Skisse C

Ny bebyggelse legges på østsiden av eksisterende museum, og trekkes tilbake fra Teaterveien, slik at så mye som mulig av Lagårdskleivas terrengformasjon med fjellknaus og store trær beholdes. Bygningsvolumet er planlagt oppdelt, med tre etasjer mot Teaterveien og et intrukket volum på fire etasjer som strekker seg mot syd. Fasaden mot øst vil bli en aktiv fasade, hvor man kan se det indre livet til både teateret og museet, bl.a. verksteder, produksjonsarealer og andre arealer med krav om dagslys.

Tenkt løsning

Skisse D

Fra toppen av Bergelandstunnelen vil den fremtidige bebyggelsen som Sentrumsplanen legger opp til på stasjonsområdet og parkeringslokket «dekke» til store deler av Kannikhøyden. Det planlagte nybygget legges mellom terreng og det gamle teateret, mens det historiske museets øvre del vil være synlig i overkant.

Tenkt løsning

Skisse E

Fra rundkjøringen ved Lagård kirkegård vil man kun se den nye bygningen for museum og teater, som sammen med den fremtidige bebyggelsen på parkeringslokket og stasjonsområdet vil danne et nytt og strammere gateløp enn dagens situasjon. Store deler av terrengformasjoner og trær skal beholdes. Form og fasade skal løses i arkitektkonkurransen. Arealer med krav om dagslys, f.eks. verksteder og andre produksjonslokaler, legges mot denne fasaden, og vil gi innblikk i det indre livet til både teater og museum.

Tenkt løsning

Skisse F

Mesteparten av terrengformasjonen Lagårdskleiva med sine store løvtrær beholdes. Fra denne vinkelen vil nybygget skimtes gjennom trærne i sommerhalvåret, mens det er først ved Teaterveien nybygget vil "komme ut av" terrenget.

Tenkt løsning

Skisse G

Kannikhøyden har grønnstrukturer, parker og andre funksjoner som har potensiale til å bidra til et bedre nærmiljø for innbyggerne, både i kommunedelen og i byen for øvrig. Akropolis-visjonen har som mål at samspill mellom vern, gjenbruk og nybygg ivaretar området kulturhistoriske identitet, og skaper attraktive uteområder mellom kulturinstitusjonene. Publikum skal møte en åpen og inkluderende møteplass, og det skal være et område som er til glede for byens og regionens befolkning.

Tenkt løsning

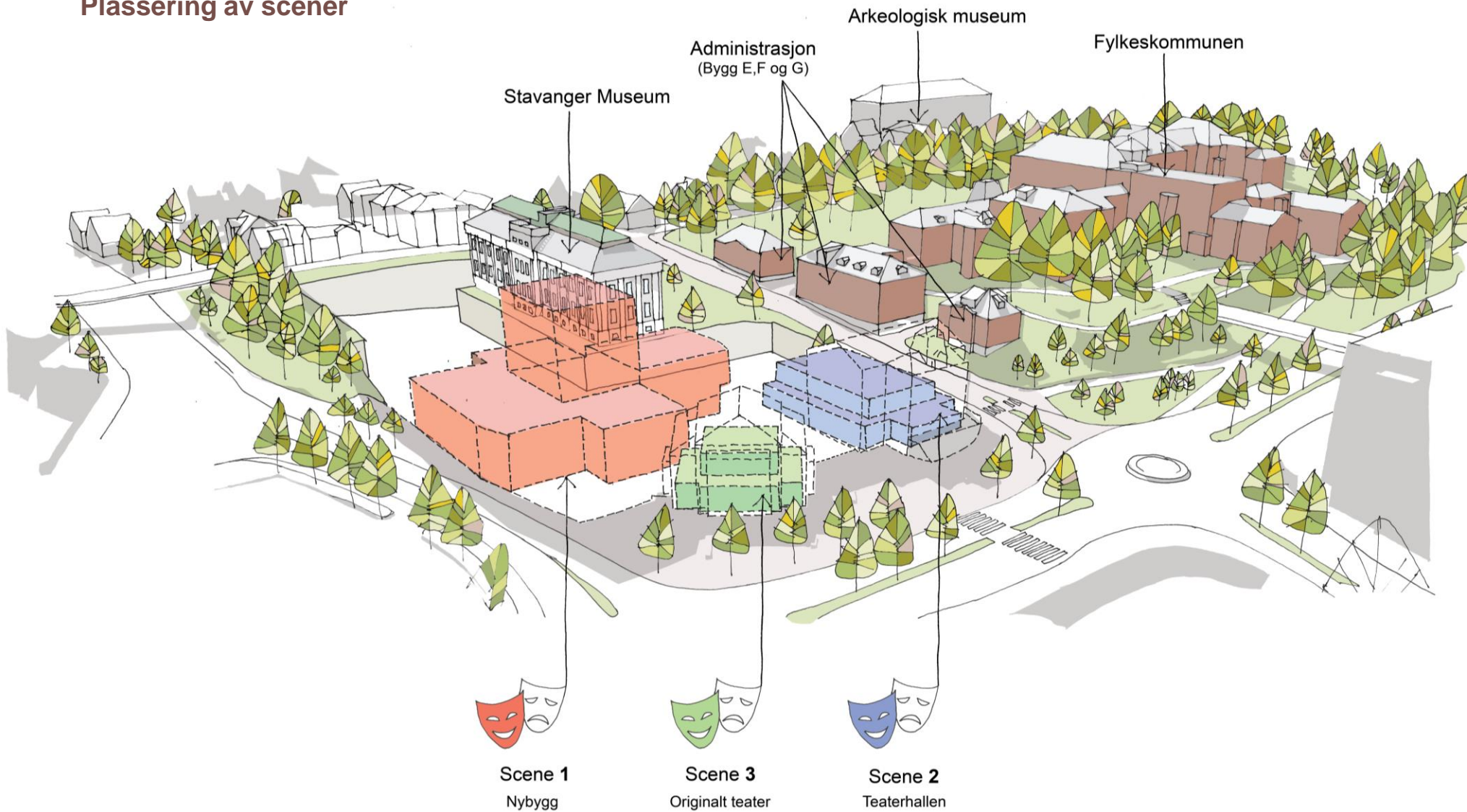
Skisse H

Vestsiden av museet åpnes opp med et nytt parkareal felles for museet og teateret. Parkarealet vil sammen med den eksisterende Sykehusparken gi et nytt, sammenhengende grøntdrag mellom Rogaland Teater, Stavanger museum og Arkeologisk museum. Det nye parkområdet vil bli tilrettelagt for alle generasjoner med mulighet for rekreasjon, aktivitet og opplevelser. Det kan også tilrettelegges for en utendørs kulturarena i dette området. På sørsiden kan den planlagte museumsparken tilrettelegges for lek med aktiviteter som gjenspeiler barnemuseets innhold, og har i Stavanger kommunes byromsstrategi status som «byrom med element av lek/aktivitet».

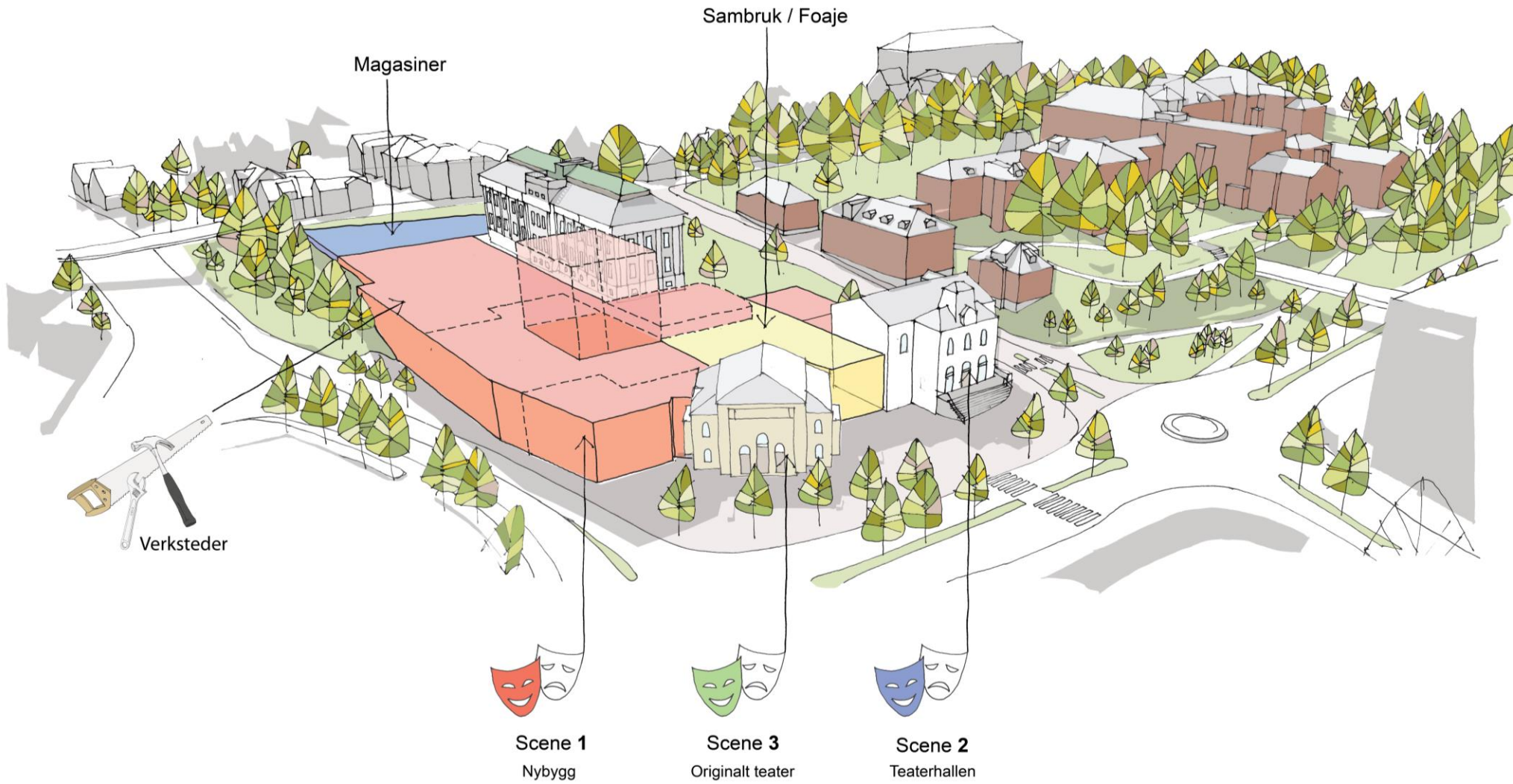
Tenkt løsning

Plassering av scener

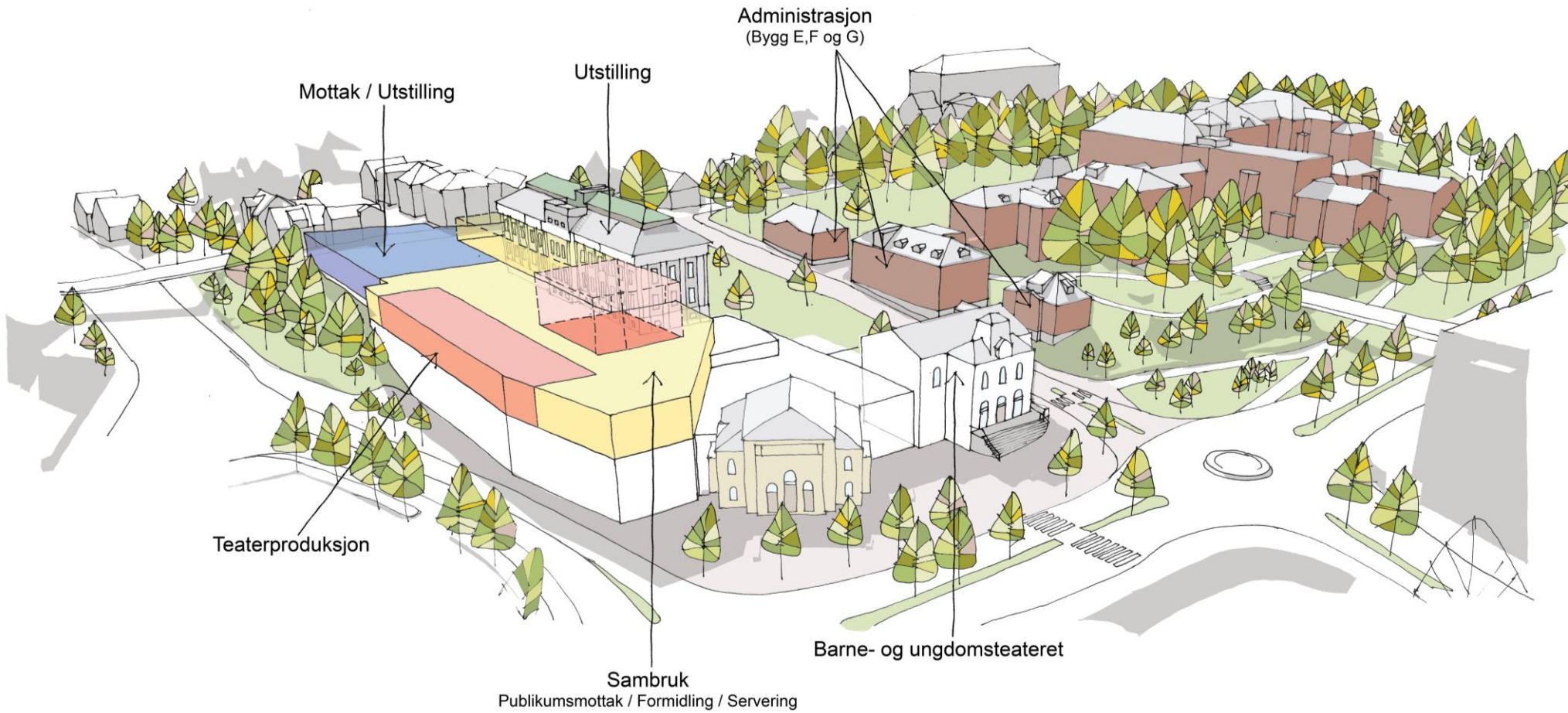
Tenkt løsning

Plan 1

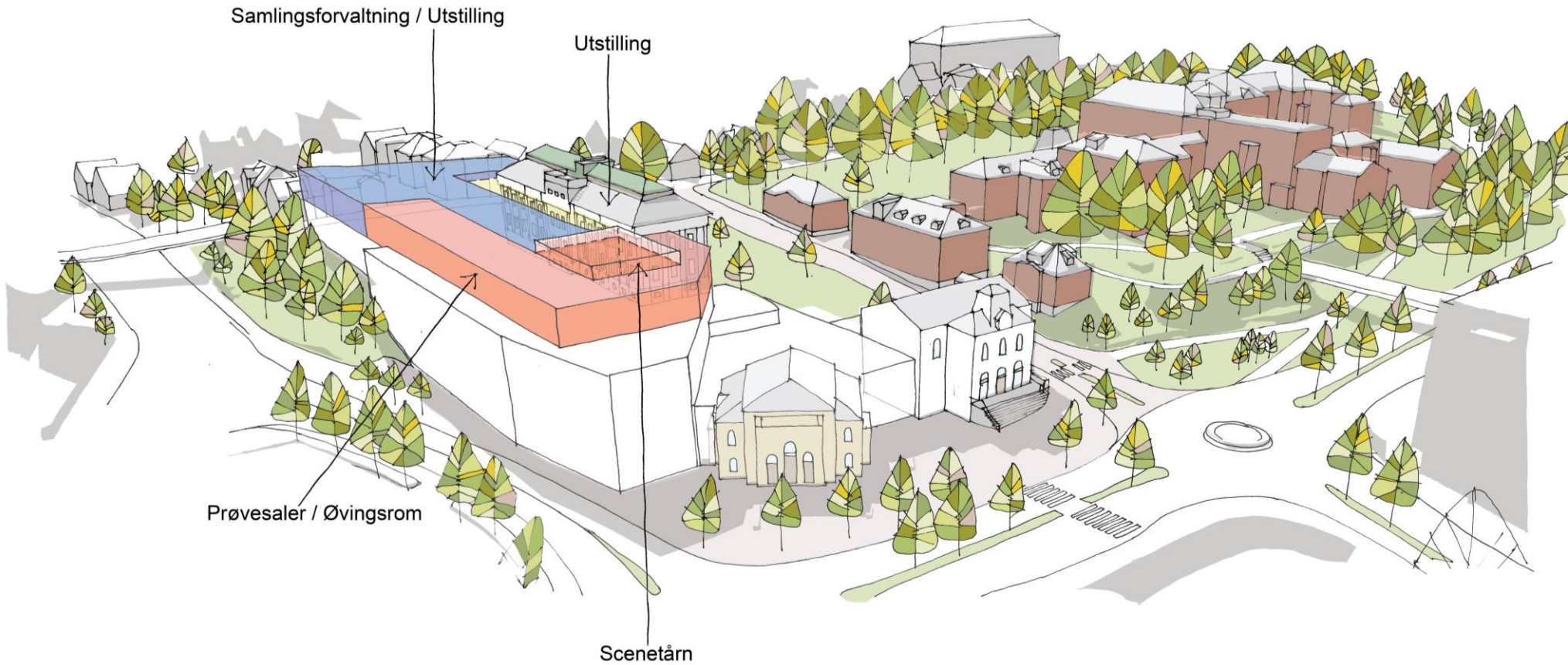
Tenkt løsning

Plan 2

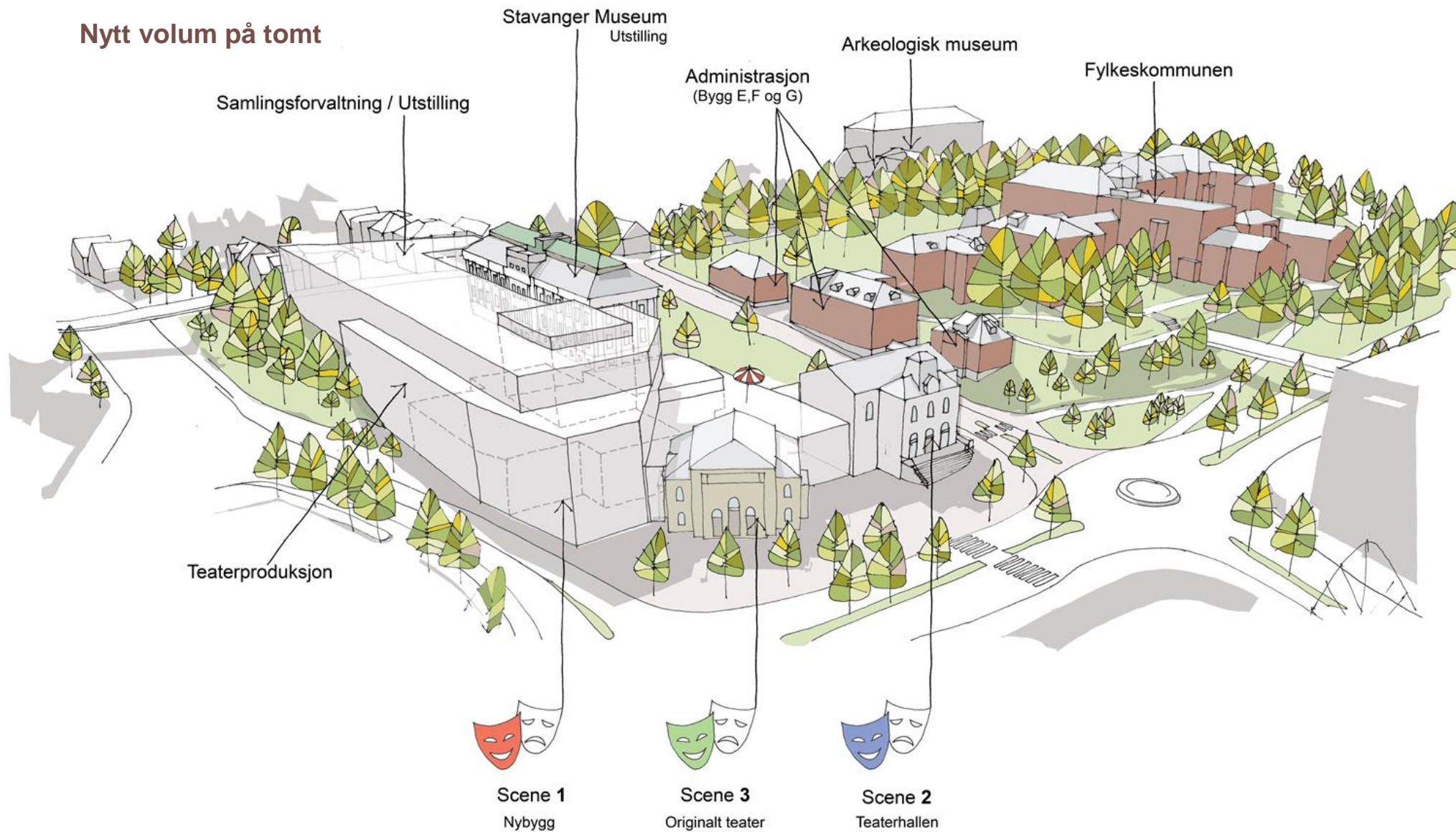
Tenkt løsning

Plan 3

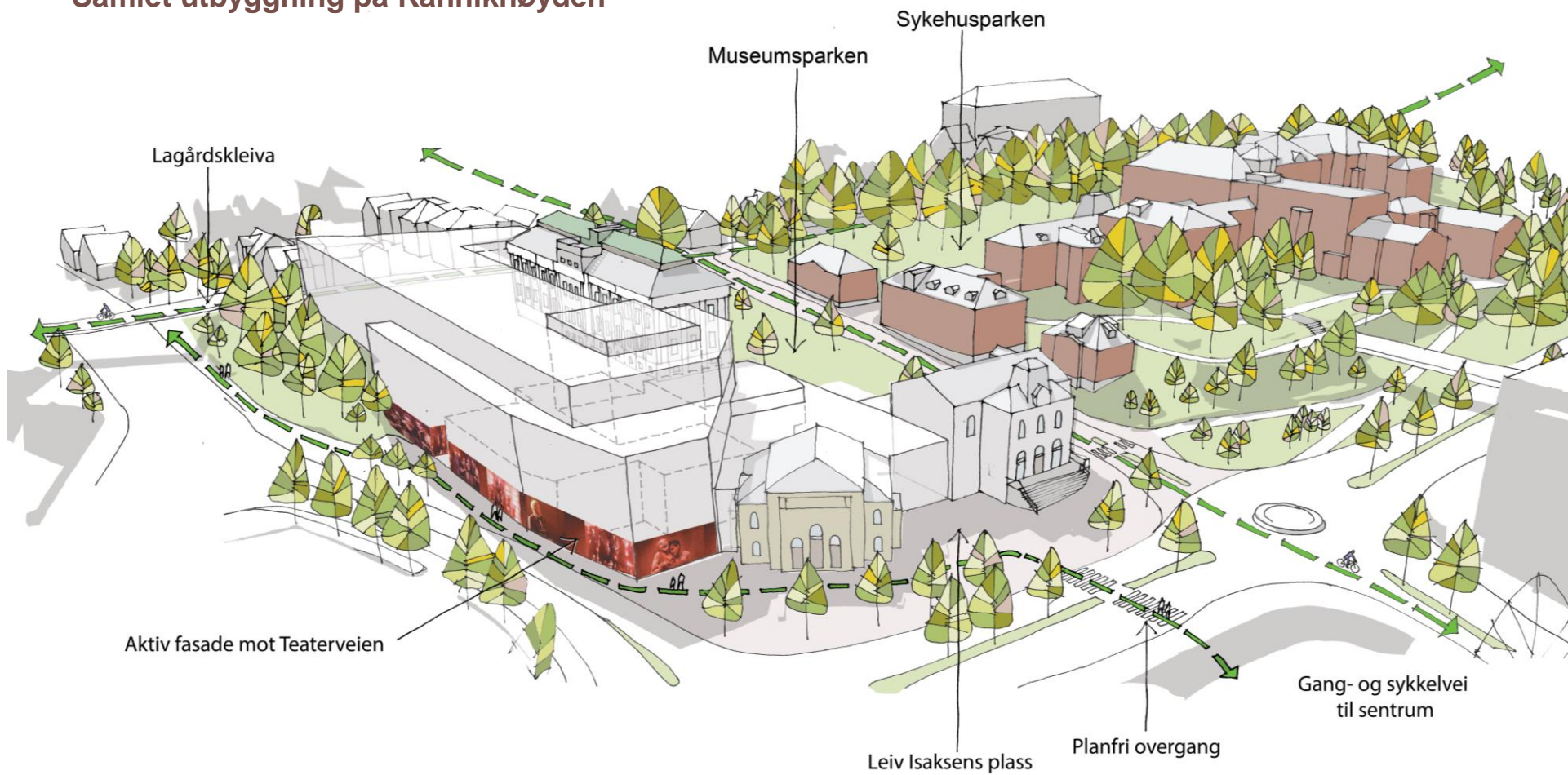
Tenkt løsning

Nytt volum på tomt

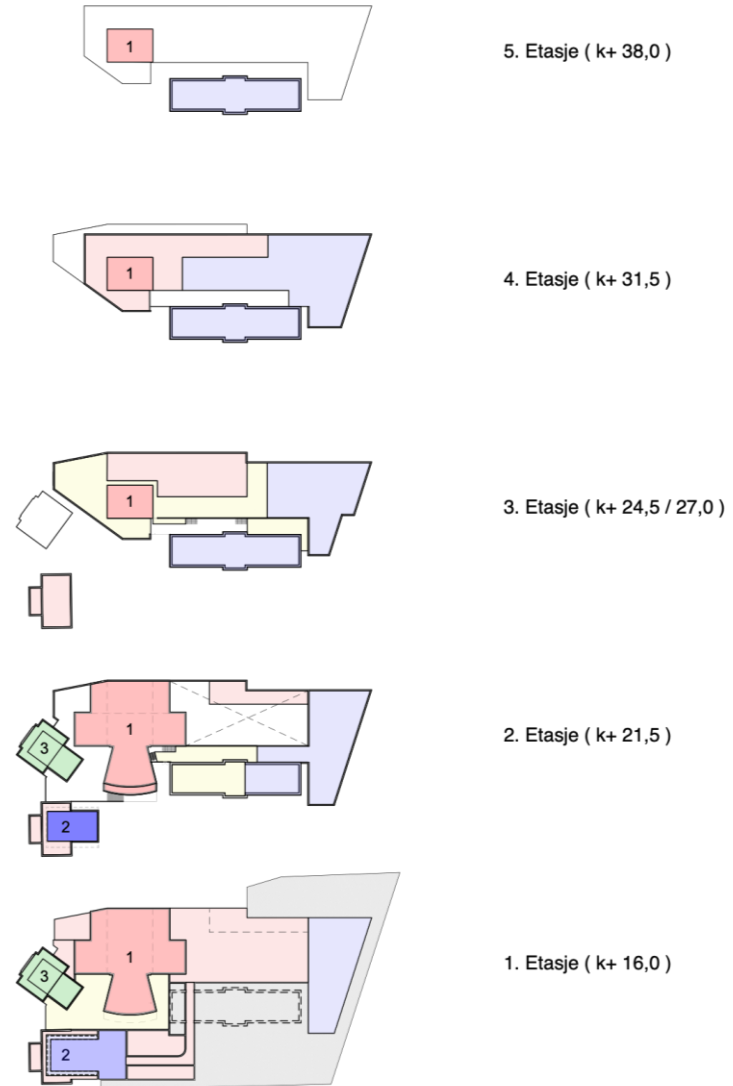
Tenkt løsning

Samlet utbygging på Kannikhøyden

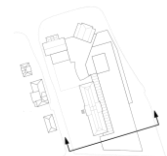
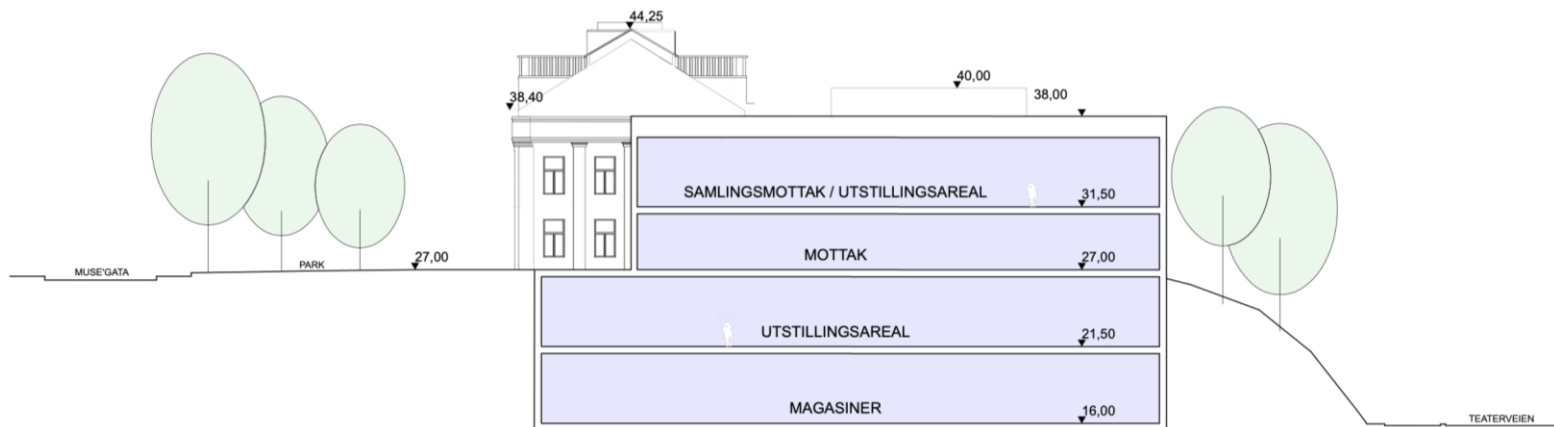
Tenkt løsning

Mulig arealdisponering

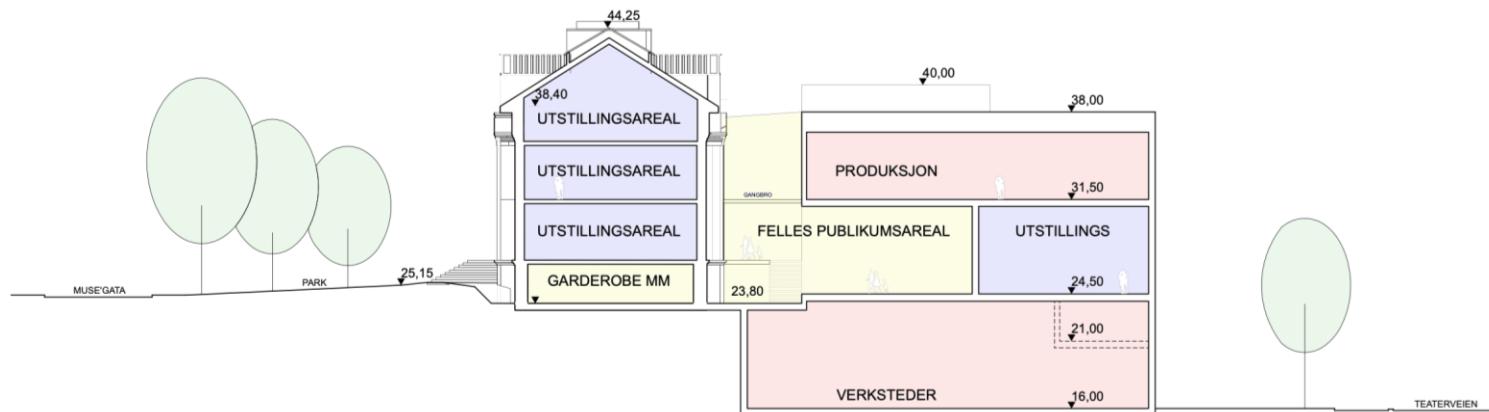
Tenkt løsning

Snitt lengst sør

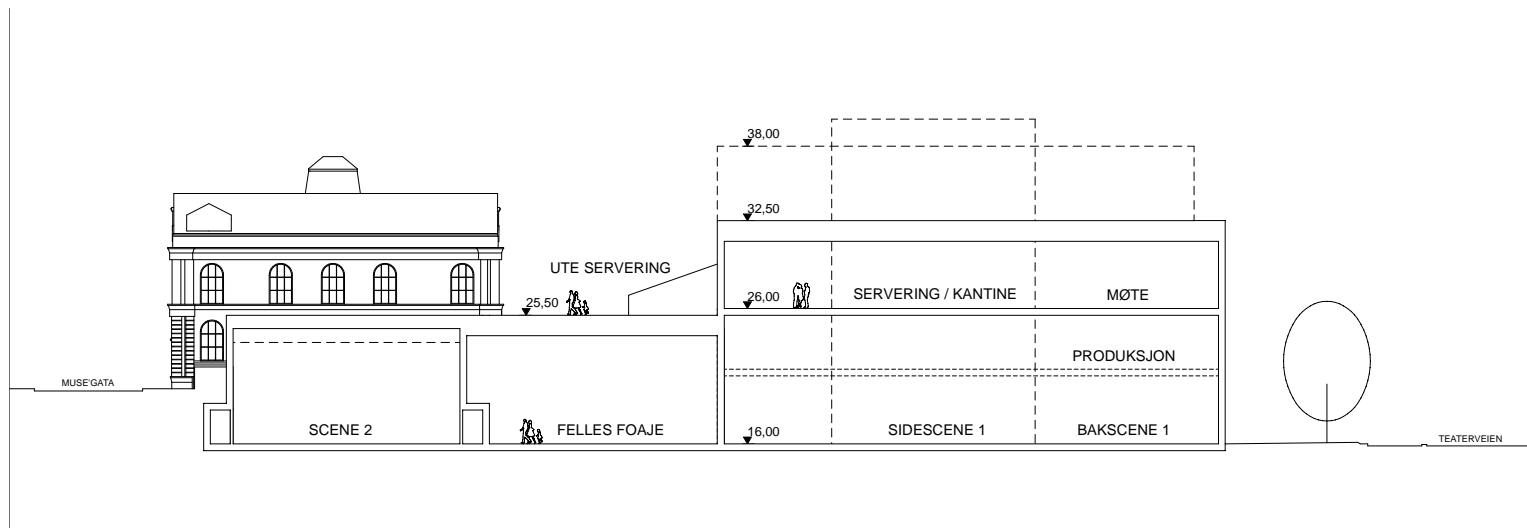
Tenkt løsning

Snitt midt på tomt

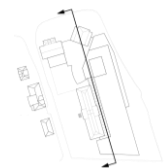
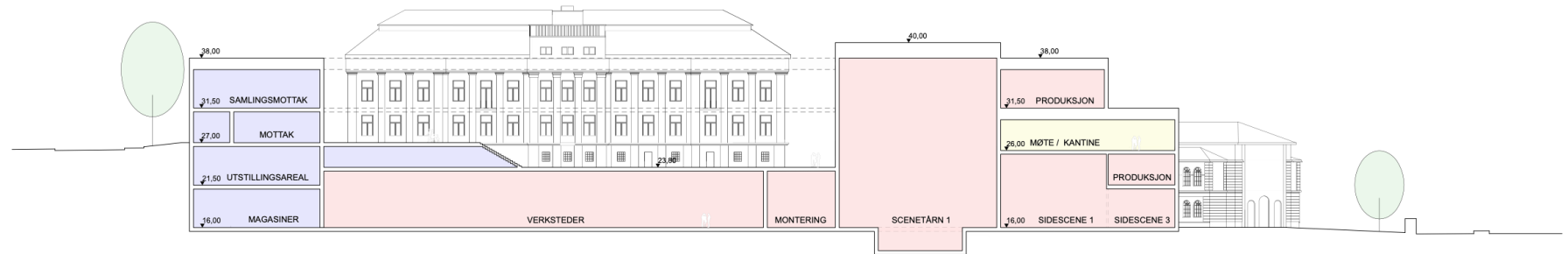
Tenkt løsning

Snitt nord på tomt

Tenkt løsning

Lengdesnitt

Nye Rogaland Teater og Stavanger museum

